

**ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“**

виносити: в Австрії:

на цілий рік . . . . . 24 К  
на шість років . . . . . 12 К  
на чверть року . . . . . 6 К  
на місяць . . . . . 2 К

**За границю:**

на цілий рік: зі щоденною ви-  
сылкою 7 доларів або 14 рублів;  
з висылкою двічі в тиждень 6 до-  
ларів або 12 рублів; з висылкою  
що суботи 5 доларів або 10 руб.  
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

# РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.“ — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в паса-жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередню застерогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від порта. — Оповіст звичайні приймають ся по ц. 20 с. від стрічки, а в „Надії“ — 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

## Сповнене передвборчих обіцянок.

(X) Кандидати на послів до „народного парламенту“ не щадили перед виборами всяких обіцянок своїм виборцям. Особливо соціалісти і радикали в тім напрямі випередили всіх і головню тим медоточивим їх промовам, тим високопарним обіцянкам, тим рожевим надіям голошеним на передвборчих вічах завдячують соціалісти і радикали свої успіхи і мандати в останніх виборах. Але за ними не остали також позаду німецькі народовці. Они також підслухали їх музику, а тільки заграли на патріотично-національну нуту. І їм дописали вибори так, що Німецько-народний Союз став найбільшим нині парламентарним сторонництвом в посольській палаті.

Тепер же скоро зібрала ся посольська палата, зголошують ся урядники, державна служба і робітники і представляють свої домаганя, вимагають від послів здійснення даваних обіцянок. Німецькі народовці, соціалісти, радикали ітп. опинили ся в скрутнім положенню і напирють знов на правительство, щоби оно заплатило виборцям за поміч несену послам при виборах. Посольські кандидати обіцявали золоті гори, грушки на вербі, нездійсненні річі, а тепер, діставши мандати посольські в руки, напирють на правительство, щоби оно ввело в житє навіть неможливі домаганя.

Се загально відомо, що велика часть державних урядників і держ. служби віддавала свої голоси на німецьких народовців і соціалістів, бо ті обіцявали як найбільше, а поражене християнських суспільників у Відні треба приписати головню поступованню тамтих сторонництв.

Зрадливє поступованє Верганього з его „Deutsches Volksblatt“ не спромогло було само довести до відпаду держ. урядників і держ. служби.

Тепер отже сі виборці заманені німецькими пародовцями і соціалістами домагають ся здійснення обіцянок. Однак міністер скарбу, котрого скарбона не є невичерпанім жерелом, обчислив свої касові засоби і — як то кажуть після ставу гребля — призначив для державних урядників 19, а для залізничників 15 мільонів корон, а тим самим отже обтяжив бюджет річним видатком 33 мільонів корон.

Спершу здавало ся, що державні урядники були би прийняли ся підвишкку, однак німецько-народні ревуни домагали ся, щоби ся підвишка числила ся від нового року 1911, значить, щоби за минулих 10 місяців також виплачувано підвишкку. Крім того домагали ся також внесеня предлогів про службову прагматикку, котра мала би бути ухвалена в звязи з підвишкою плати. Але залізничники не вдоволили ся предкладаною в правит. предлозі підвишкою о 14 мільонів а зажадали більше як в двоє стілько, себто 32 мільони корон.

Надармо міністер скарбу і міністер-предсідник силували ся представникам німецьких народовців виказувати, що „народний парламент“ не хоче ухвалити ніякого нового жерела доходу, а з касових засобів міністер не може призволити на більший видаток, Німецько-народний Союз, а з ним також соціалісти напирють на правительство, щоби оно вдоволило сим висшим домаганям, а залізничники відгрожують ся страдальним опором і непокоять тим всю суспільність, що на случай відмови їх домаганям перейдуть до страдального опору.

Спосіб вдоволення висшим домаганям урядників і залізничників є в руках великих парламентарних сторонництв, до котрих в першій радї належить Народно німецький Союз і соціалістичний Союз.

Обидва сі великі сторонництва мають спроможність на потреби підвишки плат для урядників і залізничників винайти потрібне

жерело доходів, з котрих можна би покрити сі видатки.

Тимчасом замість подумати про нові жерела доходу, припирють они правительство до стіни. Отсей напір викликає всякі поговори про відставку кабінету, про розвизанє державної ради ітп., а хоч сі поговори небавом затихли, то положенє зовсім не прояснило ся.

„Neue freie Presse“, а за нею також „Deutsches Volksblatt“ намагають ся вину заострення парламентарного положеня приписати чеському клубови, котрий нібито домагає ся ввєденя чеських міністрів до кабінету. Однакє викрут сей названих дневників в тілько замилуванем очий політичним кругам, бо чеський клуб добре розуміє, що чеські міністри мали би неможливе становище в сім кабінеті, поки справа німецько-чеського порозуміня не доведена бодай до якої такої можливости.

Замановано виборців всякими обіцянками високопарними, а тепер скоро прийшла черга на послів, щоби они ухвалили нові жерела доходів, а сими не може бути нічого иншого як нові податки, тоді они відскакують і кажуть — се не до нас, правительство нехай дасть з каси, як би она була невичерпанім жерелом.

## Акт мести.

Можна було надіятись, що позаміренім атентаті на станіславівського Владика, кинуть ся всі темні сили, личні вороги Его і Его діяльности, з ціною на устах на Него, щоби, коли не могла Его досягнути скритовійча рука божевільного съязценника, вдоволити ся бодай убійчим ударом, який може зробити для чоловіка друкованє слово. Особа Епископа, та ще такого, що себе цілого посъязтив на те, щоби раз вже поставити ідею Христа

ясно і виконуване практичне на він спровадити на властивий шлях, не могла при тій случайности бути пощаджена. Біль Его душі за звихненим чоловіком, сум над тим, що сего акту хотів довершити съязценник, не міг бути полішений собі самому, треба було конче під ту пору віддячитись Ему за правду, яку Він голосив, за ідею, яку Він заступає, треба було в розлюченю з тої невдачі крикнути цілому католицькому руському народови — Ессе homo.

Ніщо більше ненавидить диявол так як Бога — правду і Его Слово. Тож і за правди зненавидів він і діти Его представника Христа Епископа. Сповнили ся відвічні слова „імени моего ради возненавидят вас мір“.

Перше слово промовило, ніхто инший, як „Діло“. Оно то представило свого ворога перед форум публичности, що се за чоловік передовицею своєю „Акт розпуки“. В ній каже ся „що съязценник доведений поведенем свого Епископа до крайної розпуки, підняв на нього руку“.

Не розбираючи ні крихти, яке се було поведене і яка розпука, вискажує „Діло“ про ту сумну подію, як про якусь природну конечність у всіх взагалі того рода подіях. Тому в тім разі річ, що преці протребувала сумлінняшого поглубленя, виїшла, поминаючи вираз якоїсь утвачної радости, яко якась категоричне твердженє, що ось то кожний, хто в приведеній до розпуки, повинен піднести руку на свого гнобителя, та що Каміньський підніс руку лише тому, що був поведеним Епископа до того доведений. Що так не все діє ся, а у Каміньського із низше наведених причин тим більше так бути не могло, свідчить се, що на такий раз найменше кожний повинен би проявити свою розпуку, як і той нещасливий съязценник. Тому убійство або его намір не є і не може бути конечним вислідом розпуки. Влітком з того правила не може бути і Каміньський, бо ж кожний зі съязценників знає докладно, хто він був. Вирочім кож-

## Живий труп

драма Л. Н. Толстого, в шести діях а 12 картинах.

Саме два тиждні минуло, як театр в Москві обдарував свою публику неабиякою сензациєю...

Отсе виставлено послідню драму графа Льва Толстого, яку вишукано уже після его смерти між рукописями...

Сюжетом для отсеї драми послужила справді розправа судова з р. 1897, про яку розповів графу Толстозу предсідатель Тульського окружного суду Н. В. Давидов. Перед судом станули тоді справді супруги, обванені о тяжкий злочин: він алькоголік, очайдух... до ніякої поправи нездібний, она 30 літна жєнщина, его жена, яка симулює смерть свого чоловіка, одержує тим самим свободу перед властями як церковними, так і світскими, та виходять в друге замуж...

Толстой вводить нас вже в ситуацію, коли порішено, що пожитє Лізи з єї чоловіком — пияницею та очайдухом Федором Васильевичем Протасовим неможливе.

Вправді сестра Лізи Саша таки бере ше его в оборону і в тої думки, „що годі розлучати ся з мужем і то саме з таким як Федь“.

Но їх мати Анна Павловна вже иншої думки:

— Годі ждати, поки він все пропустить та приведе в дім свої циганки-любовницї.

— Нема у него любовниць — боронить дальше Саша.

— Тимто і біда, що він всіх вас чимсь то очарував, та лиш не мене, о ні, я одна его добре пізнала, і він проте і знає... На Лізи місци я би его не тепер, а уже рік тому була покинула.

— Ах як ви се легко говорите!

— О ні, не легко! Мені, матери, видіти дочку розведеною так не легко... Но все оно ліпше, як затратити молоде житє. О ні, я дякую Богу, що она вже принайменше тепер рішилась, та всьо скінченє.

— А може й не покінченє.

— Ов! Тільки, щоб єще дав розвід.

— Ну і щож з того гарного вийде?

— Вийде се, що она молода, та ще може бути щасливою.

— Ах, мамо, то щось страшного, що ви говорите! Не може Ліза вже полюбити другого...

— Ох і чому не може? Коли вже буде вільна? Найдуть ся люди тисяч разів ліпші від вашого Федя, та будуть щасливі, що можуть ожєнити ся з Лізою.

— Е! Мамо, то не гарно. Я вже й знаку ви думаєте про Віктора Карєніна.

— І чомуж би не думати про него. Він любить єї вже 10 літ, а і она его.

— Так, любить, але не так, як мужа. То дружба ше від літ дитинних!

— Ну та й знаємо ми вже ті дружби! От лиш щоб ніяких перепон не було...

Та Ліза не така, як мати про неї думает. Она вживает вправді Віктора Карєніна, но

не для пустої кокетерії, а щоби таки свого упавшого мужа ратувати:

— Я до вас звернула ся з тим, бо знаю що ви любите его.

— І его і вас. Виж знаєте о сім. І люблю не для себе а для вас. І спаси Біг вам за се, що ви повірили мені. Всьо, що зможу — то зроблю...

— Я знаю. Я вам всьо скажу: я нині їздила до Афремова довідати ся, де він. А мені сказали, що він поїхав до циганів... Так ви поїдете?

— Розуміє ся, сейчас.

— Ідтеж — ідте, найдіть его і скажіть єму, що я про все забула і що я его вичікую.

І Карєнін їде... Находить мужа Лізи між бандою циганською на п'ятиці, та всякі просьби і персвази до нічого не доводять і нічого не помагають.

— Поїдемо тепер до мене — каже Карєнін — Я скажу, що ти вернеш ся, а завтра...

— А завтра що? — перебивает Федько. — Все буду я — а, а она — она.

(Підходить до стола і не дальше). Зуб ліпше виврати відразу. Та ж я говорив, що коли знов не додержу слова, мож мене покинути. Я не додержав — то й справа покінчена.

— Для тебе, але не для неї...

— Але дивно — диво, що ти так дбаєш о се, щоби ми таки не вірвали.

Тимчасом дві неділі минають. У Лізи розхорувавсь синок, но непацєє минуло, а все те має она завдячити старанній опіці Карєніна. Се вближує їх обоє ще більше до себе. Та на се годі Саші дивитись:

— Мені якось так чудно, що Ліла після Федя так скоро зближає ся до чужого чоловіка.

— Та який же нам чужий — говорять мати — та ж се друг ще із літ дитинних.

— Так, але я пізнаю по жєстах і очах, що они влюблені в собі.

— Ну і щож тут дивного? Чоловік заопікував ся хоренькою дитиною, співчував, помагав, то й она вдячна. А потім і чомуж би не полюбити его та не вийти замуж за Віктора?

— Ах то було би щось страшного, щось мерзеного?

І не дає ся в тім огляді Саша переконати...

Не удало ся Карєнінови, она сама поїде... і він таки мусать її послухати і повернути! А Федько тимчасом як день, так ніч при п'ятиці. Ото й сидить з двома товаришами і не вино, аж тут дають єму знати, що якась дама хоче з ним говорити. Виходить і очам не вірить. Перед ним Саша і кличе:

— Федю, вертай ся до дому!

Та ніякі персвази не помагають.

— Слухайно Саша — говорять Федір:

— То правда, що я її муж, що я отець її дитини, но я — не потрібний. Постій, постій, не перебивай! Ти думаєш, що мене травить ваздрість? — Де там! Передовсім, я не маю права, по друге не маю причини. Віктор Карєнін її старий друг і мій рівнож. І він любить її, а она любить его...

— Ні!

— Любить, як може любити чесна, мо-



дий зі свідків атентату може зізнати, що денат був зовсім п'яний, а лікарі стверджують його ненормальний стан ума, з підкладом атавістичним. Тому скорше правдою є, що він з розпуки впав ся, або з розпуки збожеволів, але ніколи по його минувшині судячи, не можна казати, що він з розпуки підняв руку на свого Єпископа.

Нормальний чоловік та ще віруючий і то священик сего ніколи не міг зробити.

Тому і ні почому питає „Діло“, „що за відносини запанували в ставіславській дієцезії, коли священики починають розправляти ся зі своїм єпископом так, як роблять російські терористи з царем і його слугами?“ Се таке питання саме, як би і се, що отсе ставило: „Що за відносини запанували в парламенті, що Негуш Ваврак стріляв до мін. Гохенбургера?“

Признаю, що у терористів в Росії або у соціалістів та анархістів подібні поступки діють ся в ім'я їхньої ідеї, але в тім випадку, згаданий атентат в ніякий спосіб не можна підтягати під ту саму рубрику, дарма, що хоч се учинити „Діло“, розмальовуючи той невідрадий стан в ставіславській дієцезії, до котрого удоровлення чув ся обов'язаним накликавати голосом вопіючим в пустині.

Тут виказує „Діло“ або повну свою наївність, або злобну сліпоту, коли думає, що ставіславське духовенство є чи таке як перестрашена дитина, чи сліпе, що дає ся водити без віякого протесту за ніс всевладному Єпископові та його прибічникам. Чейже в нашій ставі є більша половина то є до 300 священиків на становищах, що не потребують глядати за ласкою і всяке неоправдане насильство зуміли б у відповідний своему станови спосіб змінити, в кожнім разі не способом а la Каміньський. Як би се зробив радикал, соціаліст, анархіст, навіть котрий з панів редакторів проти якого гнету, то було б не диво, що після своєї етики, на терор відповідають терором, зубом за зуб, оком за око. В нашій ставі, хочаб яке було зло, то не може в ніякий спосіб „заговорити замахом“ на життя другого. Що до того, то ми маємо трохи більше етики, як „Діло“ хоче нам приписати.

Шкода, що редактори з „Діла“ не віднині звертали увагу на аномальні відносини в ставіславській дієцезії і в численних дописах самого духовенства, вказували на того рака, який „розідає наш церковний і національний організм“, коли мимо його голосу „загал духовенства оголошував саме проти него протести.“

З другогож боку шкода, що Єпископ ставіславський так пізно вказав на того рака, що точить наш організм навіть в кругах самого духовенства, хочаби під покришкою націоналізму та патріотизму завести в нашій народі правдиво невідрадні відносини підкопуваням віри та оклеветуваням тих, що

стоять на чолі її. Бо перед одним десятком літ „Діло“ не посьміло би разом зі своїми дописувателями з духовних кругів, так виступати, так атеїстичним та індиферентним способом, як се чинить нині. От в тім вина нас священиків, що дались убраться у вузкі шляхи псевдопатріотизму. Чейже соціалісти тим сильні, що хоч они інтернаціонали, а се ше не виключає, що би соціаліст не працював для своєї нації і не любив її. А всеж таки він свій соціалізм ліпше любить, як свій нарід. Так само християнин-Українець а особливо свящеик повинен ліпше любити свій християлізм чим Україну. Україна без Бога неварта ні шеляга.

Прибічний орган атеїстів, жидів і радикалів „робив поклики і уваги“ на такий тероризм Єпископа і Єго кліки, але се нічого не помогло. Шкода, що собі даром горло дер, тай передплатами своїм священикам кишенью, коли се на нічо не здало ся, бож годі, аби він був до сего покликаний, та ще в той спосіб. Се виглядає так, як би хто йдучи на авдієнцію, убрал ся в новий фрак та солоденько примилував ся, а поза плечі показував язик.

Було щось не влад „Ділу“ та єго партії, тоді було удатись куди слід і витолкувати, поради, пожалувати ся, пробувати може і свої похибки направити а не їздити з гори публично простаковатим способом не лише Єпископа та Єго порядки, але попри Него і віру і Христа і Пр. Д. Марію і духовенство і то способом, що докладно виказує хитрі, ворожі та підпольні змагання. Вина в тім „Діло“, що за скоро відкрило шелем і дало ся пізнати людям, котрим вражливість віри дала відчутти той правдиво-властивий тон, який оно раз у раз дзвонить.

(Дальше буде).

### З державної ради.

На вчерашнім засіданню палати послів відповів міністер скарбу Маєр на запит в справі закупки тютюну, а по нім промовляв генеральний бесідник „проти“ в дорожній розправі Ант. Зайдель (нім. агр.). По промовах генеральних бесідників ш. Зайделя і Ресля (соц.) виголошено ряд спростовань. По фактичних спростованях відіслано дорожній вноски до комісії з порученням здати справу до 14 днів.

По сім полагоджено в першій читанню урядничу предлогу та відіслано єї до комісії.

В сій справі промовляв пос. Шустершич.

Приступлено до нарад над предлогою в справі реформи правильника палати; в тій справі лише записали ся послы до голосу, почім наступила дальша розправа над наглим

взимім, як би він таки схотів женити ся з цаганкою, або Бог зна з ким. А Ліза Протазова прецінь і гарна женщина і добра, но і моральна.

— О, страх моральна, коли рішила ся свого мужа покинути!

— Та я вас не пізнаю! Ви недобрі ви жорстокі!

Муж її — се один з тих людей, про яких говорять, що лише сам собі ворог. Но, він ще гірший ворог жени. Таж то слабій — морально упавший, паниця-чоловік, а до того все своє майно пропущав — все її майно пропущав — а у них і дитя. І ви ще осуджуєте жіншину, що такого чоловіка покинула? А до того ще не она єго — но він її покидав.

— Ах, яка гнись, яка гнись! І я маю ще піклувати ся нею!

— А ваша релігія?

— О так, так, простити! „Яко і ми оставляєм довжникам нашим“. Mais c'est plus fort que moi.

— Ну, але якже їй жити з таким чоловіком?

Як би она й не любила другого, то она повинна була се зробити. От хотій би і для дитини! Я навіть, сказав би, що він сам чоловік і добрий і розумний — коли він сам їй радить отсе зробити..

(Конець буде).

вноском що до дальматинських залізниць. Перший забрав голос управитель міністерії залізниць, Рель.

По промові п. Бенковича закінчено наради.

Найближе засіданє назначив предсідник палати на нині з таким дневним порядком: 1) комісійні вибори, 2) перше читанє реформи правильника, 3) перше читанє бюджету і бюджет. провізорії.

В справі дневного порядку пос. Кончі поставив вносок, що би зараз по розправі над реформою правильника, яко третю точку дневного порядку помістити справу італійского, правничого віділу.

П. Білінський поставив вносок, що би справу італійского правничого віділу поставлено на дневнім порядку доперва по бюджетовій розправі яко 4-ту точку. Предсідник піддав вносок посла Кончіого під голосуванє.

Вносок сей принято більшістю голосів 154 проти 109. Тим самим вносок п. Білінського упав. За вноском п. Кончіого голосували Чехи, Русини, Словінці і соціалісти. Вислід голосованя викликав у Італійців і Чехів велику втіху.

На сім скінчило ся вчерашнє засіданє; найближе нині, в середу.

**Дорожняна комісія.** Вчєра по засіданню палати послів зібрала ся о год. 4. на наради дорожняна комісія в присутности предсідника кабинета бар. Гавча, міністра внутрішних справ гр. Вікенбургга, міністра скарбу д-ра Мара, рільничтва гр. Відмана, управителя міністерії торговлі Матаї і управителя міністерії залізниць Реля.

На вносок п. д-ра Реннера ухвалено приступити сейчас до нарад над справою мясива а інші вноски поручити тимчасом 5 вибраним в тій цілі субкомітетам. В справі мясива зазначив п. Реннер, що дозвіл на привіз мяса і живої худоби з чужих держав, если не є получений з поліційно-ветеринарною небезпєкою, не зависить від згоди або рівномірного поступованя Угорщини по мысли § 12. виконного розпорядку і устуга ХХ торговельно-цлогового договору з Угорщиною, отже належить виключно до компетенції австрійского правительства.

П. Чех поставив вносок, що би сербський і румунський контингент получить разом, а незаспокоєну скількість одной держави перенести на другу.

П. Галлер обговорював справу довозу аргентинского мяса, при тім зазначив, що сеї справи надуживають деякі круги до агітаційних цілей. Справа аргентинского мяса не лежить лише в інтересі консументів, але в першій ряді в інтересі тов-а „Austro-Americana“ і великих різників. Тому бесідник відказує сему мясу такої великої ваги, як єму загально приписують та противить ся всяким уступкам на річ Угорщини. Дальше домагав ся бесідник що би правительство подбало більше чим дотепер про піднесенє рільництва та зіглядів поліційно-ветеринарних є противний привозови живої худоби з балканських держав.

По відповіди міністра-предсідника і міністра рільництва на піднесенє висше справи, перервано наради. Дальше засіданє комісії відбуде ся в четвер по полудни.

### Ворохобня в Китаю.

„Die Zeit“ оголошує розмову свого співробітника з якимсь дипломатом на тему те перішної революції в Китаю. Заявив він, що ся революція не має нічого з повстанєм боксерів і не лише не є звернена проти Европейців, але навпаки, ведуть єї приязно настроєні для Европейців молодохінці, що бажають новочасних реформ.

Бажають они передісім повалити династію, котрої правліне зруйнувало і обезселило край. Одною з причин є також економічна нужда населєня, що розпановила ся на півдні Китаю наслідком неврожая і частих голодових нещасть. — На чолі руху стоять люди інтелігентні і прийняті духом захєду. Теперішний рух в Китаю є повторєнем сего, що було недавно в Туреччині і в Персії і конєчним вислідом відносин в Китаю. Коли правительство зможе придусити рух, то за кілька літ підійме ся він на ново, з тим більшою силою. Пекінське правительство є досить сильне, а однак вже дві дивізії перейшли на сторону

ворохобників. Від поведєня останних дивізій є зависима судьба правительства і династії.

Бій німецкого війска з ворохобниками Делєша надана телеграфом без дроту в Ганкау сповіщає, що залози німецких кораблів „Leipzig“, „Tieger“ і „Vaterland“, а також компанія добровольців, що стоять в Ганкау, звели бій з китайским населєнем. Зміст дєлєші вказує на се, що залози німецких кораблів мусіли вийти на сушу і розпочати пальбу, бо революція звернула ся проти чужоземців. Ближших подробиць про причину сеї інтервенції поки що нема, однак здає ся, що єї сирчинив напад китайської товпи на доми німецких підданих; та в кожнім случаю оружнє інтервенції європейской держави буде мала в сім случаю далекосяглі наслідки. — Найновіші дєлєші з Ганкау принесли відомість про спокій. Адмірал Саг має прибути до Ганкау з 4000 правильного війска. Треба надіятися, що біля німецкої дільниці прийде знова до бою. Німецкий парохід забрав сих Німців, що не спосібні до оборони і відплив.

**На тлі положєня.** До Ганкау прибув англійський кружляк „Kadmus“. Ворохобники рішили не вбивати сих Манджурів, котрі згодять ся на новий лад. Вчікують борби. В Шангаю отворив ся союз овіки над хорими, жєнщинами і дітьми.

Ворохобники заявляють, що не боють ся північної армії. Пекінсьєа залізниця, хоч не відбуває ся на ній рух, є належно удержувана. Вчєра появил ся в Ганкау новий дневник ворохобників; дневники, що перед тим виходили застановили своє видавничтво.

Найновіші вїсти з Китаю так звучать: „До Ганкау прибув адмірал Саг. З півночи надїягли правительственні війска і розтаборили ся на північ від Ганкау. Відділ, зложєний з 1—2000 ворохобників, вирушив з Вучанг, переправив ся через Ялтєє і помаєрував в горішнім напрямі ріки Ган. — Тов. Червоного Хрєста заняло ся погребуванєм мерців в Вучанг. Ворохобника, котрому доказано крадіж грошей, повішено. Наслідком розпорядку, надісланого з Петербурга, застановлено рух на залізничій лінії Мукден-Пекін.

### Італійско-турецка війна.

Італійська захланність не має меж. Отже готовить ся Італія до нової великої акції на Єгейскім морі і, як голосно говорять, наміряє заняти кілька турецьких островів, передєсім Митлену. Рівночасно має бути переведєна бльокада кількох турецьких портів, а крім сєго заносить ся також на бомбардацію міста Смирни.

Про скоро покінченє воєнних дужань італійско-турецьких нема бесіди. Італія жадає, що би Туреччина признала прилуку Триполісу, однак турецький парламент хоче поставити в стан обжалованя бувший кабинет власне задля того, що він подавав ся на сторону італійських жадань. По обох сторонах заострене чимале і на ніщо не придає ся посередничтво Німєччини.

„Giornale de Italia“ принесла з Триполісу вїсть, що в Бенґазі кружляють чутки про замордованє місїонара о. Гумберта, що управляв заведенєм для викупленних з неволі дітей; фанатики почвертували єго тіло. Від себе додає часопись, що можливе також, що о. Гумбертови повело ся забарикадувати і він дождає італійской відсічи.

**Мєсть Турків.** З Триполісу доносьть до Львєвдону: Арабські шпїгуни прибігли з вїсткою до Триполісу, що на сі арабські племена, які наміряли піддатись Італійцям, напали на турецькі відділи. Турки були в меншости, тож побито їх і прогнано.

**Три погроми Італійців.** Дневник „Sabah“ доносьть, що Турки напали біля Дерни на італійську шалюпу, на якій находив ся реко-весансовий відділ, зложєний з 60 жовірів. Всі італійські жовірі згинули, шалюпу затоплено. Італійські кораблі дали кілька вистрїлів до Дерни та не вчинили ніякої шкоди.

Турецькі війска під проводом полковника Нагєта заатакували Італійців біля Асієві. Італійці мали понєсти значні втрати. Дальше доносьть „Sabah“, що турецькі війска, спомогані туземцями, заатакували кількатисячний італійський відділ під Елькарбе о три чверти години дорєги від Триполісу. Італійці мали 100 вбитих, багато ранених і цофнули ся до укріплєнь біля Триполісу.

ральна жінка, яка собі самій не дозволить любити кого иншого, крім мужа. Но она любить і буде любити, коли ся перешкода (вказує на себе) буде усунєна, і я усуну її сам, а она будуть щасливі. (Голос дрозить).

— Федю, не говори так.

— Так ти сама знаєш, що се правда і я буду радий їх щастю, щось ліпшого і не міг би я зділати.

От і не верну ся і дам їм свободу. Ти так їм скажи. Ні і нема що їй говорити, тай перекопувати, бувай здорова. (Цїлує ю в голову і отвєрає їй дєрї).

Та й справді так складаєсь, як Саша побоювалась. Ліза і Карєвін зближались до себе, дійшло до сєго, що справді стали призадумувати ся, як би то уложити, що би очайдушного мужа зневолити до розводу. І лише мати Карєвіна має певні сумніви.

— Не повинна статочна жєнщина згодити ся оставити свого мужа. І до того гарного мужа. Та же він і товариш Віктора і навіть бував у нас. Та й був навіть милий. А вкінці який би там він і не був! Годі покидати чоловіка. Я одного понятя не можу, як може Віктор з своїми перекопуванями згодитись на жєнитьбу з розведєною. Кілько то разів він сам і доказував, що розвід не може згодитись з правдивим християнством. А тепер — тепер сам годить ся на се.

— Щож робити — говорить їй князь Абрезков, якого она попросила до себе на нараду? — Розуміє ся, що ліпше було би, як би він жєнив ся з тою, котру ви знаєте і любите. Ну але як не можна инакше? Або



Ухвалою ради турецьких міністрів іменовано полковника Нагета валім (намісником) Триполісу.

**Цюва війна.** Вчора проголошено султанське іраде (розпорядок), яке з оглядом на се, що Італійці нарушили турецьку область, накладає від дня виповідження війни на всі італійські провінції 100-процентове цю. Генеральна цюва дирекція поручила турецьким цювним урядникам в Триполісі опустити місто і вийхати до Царгороду.

**Руси турецької флотії.** Після донесення дневників з Галліполі, оноді рано дивізія турецьких кораблів віділяла із Золотого Рогу в невідомім напрямі.

На положене задвляють ся в болгарських кругах вельми критично і думають, що небагом прийде до загальної мобілізації на Балкані.

## Політичний огляд

### Австро-Угорщина

**Про обнову кабінету** пише дневник чеських хліборобників „Venkov“ про розголошувані вісти в сій справі, що така зміна не мала би для Чехів иншого значіння, як т. зв. Fortwursteln, а они проти такого поступованя як найрішучіше протестують. З чеського становища хліборобники відклонюють всі такі змаганя, котрі йдуть до того, щоби іменованем одного або двох чеських міністрів усунути ріжницю поміж чеським народом а правительством. Політику міністерських портфельів треба зачистити до справ, котрі повинні належати до безповоротної минувшини. Чехи домагають ся зміни системи а не зміни осіб. — Отсей голос „Venkov-a“ найліпше збиває докори німецького дневникарства, мов би то політичне і парламентарне положене тим було трудне, що Чехи гонять за міністерськими портфельями.

**В Угорщині** після недільного послуханя гр. Куена у цїсаря починає політичне і парламентарне положене просіювати ся, а наслідком посередництва предсїдника сойму Берзевичія імовірно прийде до порозуміння передовсім з Копутівцями.

### Заграниця

**В Бельгії** відбули ся громадскі вибори міські для половини мандатів. Майже в усіх громадах, де висунено противних кандидатів, станули до борби соціялісти і ліберали проти католиків і осягнули в усіх більших містах значній привіст голосів. Выборча борба обертає ся коло начерку шкільного закону, котрий свого часу довів до упадку кабінету Шюлерта. Ліберально-соціялістичний союз довів до значних успіхів у Брукселі і на передмістях, де противцерковна агітація значно розширила ся. Однак на провінції ліберали і соціялісти зовсім перепали.

**З Португалії** подав „Berliner Tageblatt“ вість про умову між Дом Мігюельом і Дом Мануїлом. Тимчасом вість ся показала ся зовсім неправдивою. Умову заключили они оба тільки з капітаном Концеїро на тій основі, що обидві політ. партії обовязують ся до спільних змагань в інтересі удержаня ладу.

**З Хавес** звіщають з неділі до „Berliner Ztg.“, що коло півночі відійшов відділ машинних карабінів піхоти і кінноти до Монталгге. Концеїро намагає ся прискоренем походом осягнути провінцію Мінго і був приневолений почати свої операції тим способом, щоби обійти републиканське військо. Похід сей прискорений виконали монархічні війська по 25 кілометрів денно вельми недоступними околицями. Також републиканські війська бажать піти до бою, щоби відтак знов вернути до залог.

**Хоч хінське повстанє** значно розширило ся, однак в кругах льондонських обзнакомлених а хінськими обставинами думають, що Европійцям в Хінах не грозить ніяка небезпека і що хінське правительство втихомирить сей рух. Особливо числять на міністра війни Іччанг, котрий більшу часть життя провів у Німеччині і тепер є начальником правит. війська. Поки що однак вісти з ворохобних областей все ще вельми тривожні.

Хоч в урядових звітах намагають ся грозу положеня затаїти, то в Пекинї що раз більше доходить до переконаня, що Хіни ще не переживали такого пересіденя. Самі міністри признають, що деякі залогі переняли ся революційним духом. Населене вельми затриво-

жене. Війско стоїть на поготові, а 20.000 може зараз відійти на полудне, де революційники відносили досі самі побіди. Насупроти урядових заевнень, що революційні ватаги не мають провідників добрих, вказують на се, що в провінції Гуе повстанці мають знаменитого провідника в особі генерала Ліквангента, котрий доводить 21-ою мішаною бригадою.

**З Берліна** звіщають, що військо німецьке сточило бій в Ганкав з хінською товпою. З сего можна здогадуватись, що хінська товпа прибрала грізну поставу супроти Европійців і мабуть кинула ся на доми німецьких підданих. Вмішане европейської держави в сю справу може мати далекосяглі політичні послідовности.

— Сходини членів Христ. Союзу щоденно від 6 ої вечер в канцелярії ул. Хмельовского ч. 15, II пов

## НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско кат.: Томи ап.; римо-кат.: Петра з Аль. — В п'ятницю: руско-кат.: Сергія; римо-кат.: Ірвини.

— **Неімовірно а правдиве.** Із Стрия пишуть нам: Стрийські Русини тяжким трудом і великими заходами вибороли собі у Ради шкільної крайної право, що при польській гімназії утворено пять літ тому назад рускі утравістичні класи, в яких бодай деяких предметів учено по руски. Та нещасте хотіло, що історик проф. Касиян з сям роком шкільним занеміг тяжко і вмісто него прислала Рада шкільна краєва проф. Гадама, Поляка, Мазура, котрий прямо ученикам в класі заповів, що не буде викладати по руски лише по польски, бо не уміє того язика і призволив лиш ученикам відповідати по руски. Невеличке то право Русини мали, тай то Рада шкільна краєва їм забрала, присилаючи для руского викладу проф. Поляка. Рада шкільна краєва тут не зовсім влучно аргументувала, кажучи: Можуть Русини професори займати місця по польских гімназіях, то можуть Поляки-професори обнимати рускі посади. Так! Можуть! Не перечимо, але дут груба ріжниця в тім, що Русини професори уміють і викладають по польски, а Поляк-професор — як ось в тім случаю проф. Гадам — вразно заявляє, що по руски яко Мазур не уміє і по польски викладати буде. Просимо тому Раду шкільну краєву — передовсім інспектора Левицького — відкликати професора не володіючого рускою мовою а прислати професора історика Русина і тим не вкорочувати прав і так невеличких рускої мови.

— **Русофільська пропаганда в Галичині.** Пишуть нам: На недавнім „собранію общ. им. Мих. Качковського“ зажадав від виділу якийсь Труш видаваня книжочок для народу в російській мові. По нашим інформаціям сей „господин“ Труш є гімназійним професором (!) в Станіславові і одним з виділових бурси св. О. Николая там же. Можна собі представити, яку діяльність розвиває сей „господин“ в гімназії і в бурсі, коли він, австрійський державний урядник, прилюдно домагає ся російщення Галичини. Другий такий субєкт богослов Михалинич навіть в притворі церкви воює за Росию. Дня 15. с. м. при виході з церкви по Богослуженю, зовсім голосно відізвав ся до свого співтовариша русофіла, вихованка російської бурси сими словами: „Я кось нема тих же браків в же дві неділі при дверех!“ Відносно ся се до побожного католика в городецького передмістя, що ціле літо при вході церкви продавав цеголки на будову церкви на городецьким передмістю, а від двох тяжків дійсно не явив ся з цеголками. Гарний буде з него католицький священик! — Сей самої неділі роздавав якийсь дружинник запрошеня російської дружини в середній Успенської Церкві, мабуть за дозволом духовних отців, бо поводив ся так зухвало, наче на улиці.

Пан Цавинський, щоденний гість віденської російської амбасади переняв в спадку скептр Дудкевича і розмахує ним то на право то на ліво, найчастіше однак влучаючи в свою тупоту. І треба ему признати, що січе себе немилосердно, та се ему вільно, але зась ему до рускої Церкви і руского народу. „Донощик з Нового Времени“ не має нічого

спільного з руским народом. Все таки треба признати за русофілами поступ і то не абиякий. Сьміло і без найменшого сорому падуць в обнята російських урядовців. Ог лише недавно разом з російськими генералами і чиновниками опрело общество русских дамъ „Жизнь“ параду відслоненя памятника о. Цибика в Вильні, виславши туди свою предсідательку Гумецьку. На торжестві був також звисний із шпіонажі Мончаловський і кількох галицьких русофільських юношів, що витирають тепер російській урядові пороги. Добро пожаловать!

Міністерство просьвіти не potwierдило виступу звисного русофільского агітатора о. д-ра Козака на декана богословского відділу в черновецькій університеті. Черновецька „Русская Правда“ грозить при тій нагоді, йдучи певно по приміру галицької „Прикарпатской Руса“ мало що не війною Росії з Австрією. — *Свій.*

— **Про посвяченє гімназійного будинку в Кіцмани** (на Буковині) пишуть нам: Посвяченє величавого будинку гімн. в Кіцмани відбуло ся нині 17. с. м. З двоверхової камениці повівали синьо-жовті і чорно-жовті прапори а вхід до середини був прикрашений зеленою. Іменем громади, яка дала третину грошей на будову (будинок коштує 277.000 К) і площу промовляв віцебурмістр др. Воевідка. В своїй промові представив він 30-літні заходи громади коло заснованя гімназії, який ставляли великі перепони вороги-Румуня, і аж енергійними заходами бущого намісника кн. Гогенльогого, теперішного бар. Бляйльбена а також за старанем буковинських послів удало ся здійснити то бажанє і найвисшим розпорядком з дня 6. серпня 1904. дозволено утворити гімназію в руско-німецькою викладною мовою. Промовляв ще дир. гімн. др. Артимович і староста др. Краль. До молодіжи промовив горячо о. катехит Катеринюк завязваючи всіх до невтомної праці в користь держави і вітчизни, а першою вказівкою в праці най буде богобоязливість, бо timor Dei initium sapientiae est. Відспіванем „Ще не вмерла Україна“ і висилкою привітаня телеграм до С. В. Цїсаря, до намісника Гогенльогого, президента Бляйльбена і до буковинських послів покінчило ся се сьвято. *В. М.*

— **Кн. пралат Саліга** кравієвским єпископом. „Reichspost“ доносить з добре поінформованих кругів, що обсаджене кравієвского єпископского престоло а вже в Римі річию порішеною. Предложено терно з трох кандидатів, а се: о. кн. Адама Саліга, о. гр. Коморовского і о. Пельчара, перемиского єпископа. Римська Курія заявила ся за кн. Салігою і єго іменованє буде в найблизших днях оголошене.

— **Розлад між польскими консервативними.** В нутрі польської консервативної партії, котра — як звисно — складає ся з двох груп, кравієвської з „Czas-ом“ як органом і подільської (подаляка) з „Gazet-ою Narodow-ою“, наступила ще в часі виборчої кампанії остра борба, яка покінчила ся побідою кравієвської групи і виступенем Цєньского, гр. Країньского, гр. Стадвіцького і проф. Стажиньского з консервативного соймового клубу. Подаляки, як звисно, зблизили ся до всеполяків і на кождім кроці намагають ся переїцитувати їх в україножерстві.

— **Російська шпіонажа в Галичині.** В Кракові арештовано шпіона, Михайла Принца. Є він дезвиртаром з австрійского війська. Часто приїздив з польского Королівства до Галичини для шпіонажі. Війсковий і цивільний суд в Перемишлі нагромадили проти него величезний матеріал.

— **О торговлю худоби і безрог.** Вчора відбувала ся в львівській торговельній і промисловій палаті анкета купців і посередників в справі евентуальних поліпшень, яких можна би жадати від правительства для так упослідженої нині під тим оглядом торговлі безрогами. Жадано, щоби торговцям було вільно купувати худобу в стайнях, із замкнених місцевин, але вільних від пошести, дальше, щоби намісництво дозволило отворити місцевини по вигасненю пошести сейчас, а не аж по місяцях, а вкінці, щоби намісництво забороило ветеринарам і оглядачам управляти агітацію на річ організації продуцентів. Звернено ся також до торговельних палат з просьбою, щоби підперли сі жаданя безпосередно в міністерствах рільництва і торговлі. Узнано також потребу введєня посицїнах поїздів для худоби.

— **За кроваві віденські розрухи перед судом.** Дня 14. с. м. відбула ся у Відні розправа проти 17-літнього мулярского челядника Адольфа Петру, який памятної кровавої меділі кидав камінєм і вдарив палицею поліційного агента. Оборонець спершу супротивив ся що до складу трибуналу, але потім се відкликав. Обжалований признав ся що до удару палицею, а що до киданя камінєм ні. Трибунал засудив обжалованого з уягядненем лагодячих обставин на 5 місяців в'язниці і позволив єму на шестотижденне відложенє сеї кари. Межи обжалованими був також того дня 12-літній ученик Карло О., який в товні мав крикнути „кидати“ і з грозьбою підніс свою палицю. Обжалований заявив, що тільки припадково замішав ся між инші хлопці і кричав, бо инші так робили. А на питанє, чи підносив на поліційанта свою палицю, сказав з илачем, що свою малу прохідну паличку держав спокійно в руці. Єго батько столяр визнає, що поліційкою ніколи не займає ся і своєю синові безуслівно закавав брати участь в демонстрації. Суд присудив хлопця на 14 днів арешту. Дальші з обжалованих були: 23-літня Сузанна Цєваля, 16-літній шлюсар Йосиф Варус, 17-літній Фелікс Савчєк, яких зловлено при участі нападку на школу. Варус заявив, що кинув лише два каміні на шкільний мур, а Савчак, що вліз збитим вікном до середини і викинув звідтам два каламарі. Першого увільнено, а другому присуджено 4 місяці в'язниці. Що до Цєвалі розправа відложена на другий день, щоби покликати сьвідків. А Кирила Дворака засуджено за тілесне нарушенє на місяць строгого арешту.

— **Підвисшенє платі залізничників.** По донесеням чеських часописий, правительство наміряє на управиленє плати залізничників призначити о 11 мільонів корон більше, чим перше наміряло.

— **Зїзд адвокатских палат.** Дня 12. і 13. с. м. відбули ся в Відні наради представників австрійских адвокатских палат під проводом предсідника дол. австрійської палати д-ра Файстмантля. Представником львівської палати був др. Ашкеназе; кравієвської др. Лазарський і проф. др. Розенблят. Ухвалоено ряд революцій, відносячих ся до реформи цивільної процедури і до внесеної правительством предлоги закона про усунєнє перетяженя судів. Признаючи, що обтяженє судів належить усунути, ухвалоено однак обставати при попередних резолюціях, в яких виступлено против обмеженя правного середника ревізії а поручено побільшенє судейских сил в найв. трибуналі і низших судах в Галичині. Рішено дальше вислати до міністра судівництва протест проти розпорядку з дня 20. серпня с. р. про надужитя в практиці цивільних судів. На кінець ухвалоено, що адвокатські палати є готові і на будуче сповняти обовязки бесплатного заступництва убогих як в цивільних так і карних сивах, але та сиврава вимагає реформи, котрої зладженє поручено предсідникови чеської палати. До уложеня дотичних внесків в справі реформи цив. процедури вибрано редакційний комітет, в якого склад вийшли адвокати: д-р. Кернер, Офнер, Ружицкий, Розенблят і Сакс.

— **Дрібні вісти.** В селі Миколаєві, пов. Бібрка, лущив оноді фасолю під стодолю 80-літній господар Семен Бойко. Від сильного подуву вітру завалила ся стїна стодоли та прибила на смерть старця. — В Німєтові коло Цішанова завалила ся цєгельня та присипала занятих у ній трех робітників. Зпід рушвинь добуто вже труни. — Купець М. Ровеман з Львова вислав оноді свого помічника Герша Буха на провінцію в цілі закупна яєць, давши єму готівкою 2.000 К. Підприємчий Бух вїхав за яйцями до Америки, звідки написав вже лист до жінки і дітей в Городку Ягайлівським.

### Оповідки.

— **До всіх давних учеників бережанської гімназії.** Деякі з давних учеників бережанської гімназії звернули ся до Філії Тов-а „Учительська Громада“ в Бережанах із завизом, щоби з нагоди 100-літнього ювілею уродин Маркіяна Шашкевича устроїти товариський зїзд всіх бувших учеників бережанської гімназії. Філія Тов-а „Учительська Громада“ горячо прихилила ся до тої думки і поробила вже деякі кроки в сій справі. А з огляду на те, що й сам Маркіян був учеником бережанської гімназії, було би пожаданим, щоби як найбільше число Маркіянових „духових“ шкільних товаришів помянуло єго в наших містах. Філія Тов-а „Учительська Громада“ назначила сей



вїзд на день (? — не подано дня — Ред.) па- долиста 1911., в котрїм то дни обходити муть усі українські товариства величавий юві- лей Шашкевича.

Звертаємо ся отсим до всіх був- ших учеників бережанської гімназії, кому не рівнодушна ся справа, з запитом, чи схочуть і они прибути на вїзд і віддати честь Вели- кому Маркіянови. А щоби поробити в сїй справі потрібні приготування, усталити число учеників, оглянутись за приміщенням і т. и. Філія Тов-а звертає ся отсим до всіх, щоби найдалі до 1. листопада с. р. повідомили нас про свою участь в сїм святї. Прибувайте всі, кому дорога пам'ять Маркіяна! Зголошення про симо слати на адресу: Філія Тов-а «Учитель- ска Громада» в Бережанах на руки о. Василя Дубицького, катехита гімназії. (1-3)

Наука, умілість і письменство.

— **Нова часопись.** З днем 15. жовтня с. р. появило ся в Яворові 1 число часописи «Яворівський Голос», органу яворівської повітової організації. «Яворівський Голос» виходить два рази в місяць, під редакцією п. Василя Хо- міка. На жаль нова газета вже у своїх пер- ших починах йде безуспішно манівцями «Діла»; от, хочби для приміру, прикра ставіславська подія писана немов під диктатом публіциста в «Діла», злобно і невірнo з дійсним станом справи. При таких способі редагування не буде для неї весподіванкою доля «Подільського Го- лосу», «Підгірської Ради», «Прапора» і тим по- дібних провінціанальних газеток.

Телеграми

з дня 18. жовтня.

**Відень.** (ТКБ). Цісар прибув вчера по по- лудні до палати міністра заграничних справ і особисто вложив єму конволюцію з причи- ни смерти єго матери.

**Відень.** «Wiener Ztg.» оголошує: Цісар надав предсїдникови найвищої обрахункової палати бар. Плевнерови велику ленту ордера Леопольда. Цісар іменував віденського архієпи- скопа кв. Франца Коверого Нагля пралатом ордеру Леопольда і надав єму велику ленту сего ордера.

**Будапешт.** (ТКБ). Вчера по полудні на площі Ракоczego завалив ся дїм; мурі засипа- ли 30 робітників. Доси видобуто двох нежн- них робітників і 13 тяжко ранених. В рату- нковій акції брали участь також піонїри.

**Будапешт.** (ТКБ). Вчера стверджено 9 но- вих випадків холери.

**Берлін.** (ТКБ). Німецький парламент роз- почав вчера свою працю.

**Новочернаси.** (Пет. тел. Аг.). Вчера о год. 7. вечером студент Крісті вбїг до велїзничого воза, в яким їхав член державної Ради кв. Трубецької і ранив єго кількома стрілами з револьвера. Стан князя є безнадїйний.

**Берлін.** (ТКБ). Вчера відбуло ся 28 збо- рїя в справі дорожнї. Одно з них скликано для глухонїмих. На всіх з них узвалено по- дібні резолюції, які домагають ся знесеня цля від споживних середників, отвореня границь для худоби і мяса, закуплюваня громадами в більшїй скількості споживних середників, щоби продавати їх населеню по зменшених цінах. — Всї збори відбули ся спокїйно.

Всячина.

— **Здїчне німецької молодїжнї.** Перед кілько- ма днями напосїв ся гімназист Кох в Магде- бургу застріляти професора французкої мови, тому що чув себе покривдженим. З нагоди сїєї подїї оголосив гімназійний директор Шнайдер в «Deutsche Monatszeitung» сенза- ційнїй ревелациї про боротьбу, яку в багато німецьких научних заведенях веде молодїж проти своїх учителїв. Пан Шнайдер подає по- дробциї прямо не до увїреня, відслонючі прямо встрашающе здїчне серед молодого поколїня. Між иншим рєзкає автор, що пер- ед кількома дїтми відирито в якїсь гімна- зїї в середущїй Німеччинї тайний союз уче- ників низших клас, який обрав собі цїлю за- стрїляти директора. Був се найформальнїший заговор — виконника замаху мали жеребом ви- значити. Автор є пересвідчений, що замах був би довершений, наколи би в час не вий- шло на верх єствовавнє такого союзу. Шкіль- на власть з оглядом на родина учеників, вмїшаних в сю історїю, цїлу справу вбїла мовчанкою. В Галї перед пяти чи шести ро- ками ученики одної гімназїї жертвували ре-

ставраторови 300 марок, щоби позволив їм долати «горївка» до пива, призначеного для професора математики. Реставратор довїс про- се учители и при досліджуваню пива скон- статовано, що майбутня горївка була сильною аршенїковою мїшаниною. В иншїй гімназїї заявив директор отверто: «Ми всі ту не певнї нашого житя». В Берлінї напади, зорганїзова- нї учениками, на учителїв є на дневнїм по- рядку. Одного учителя гімнастики, в одній з берлїнських гімназїї побито до крови в очах цїлої класи. Директор Шнайдер кінчить свої сензаційнї гадкою: «В наших гімназїях веде ся безнастанна борба між учителями а ученика- ми, борба, дослївно нераз їде на житє і смерть». Прямо тяжко повірити, що се правдиве, а однак правдиве. Навїть німецький міністер просвітї, в письмі до сїєї часописи, щоби бо- ронити слави німецьких гімназїї, старав ся сї факти ослабити, та заперечити їх не мїг.

— **Нїмецка партия социал-демократичних ро- бітників в Австрїї** оголосила звіт до половини сего року з нагоди партійного вїзду в Інсбру- цї. Звіт виказує з кінцем червця с. р. 128.800 членів і 17.823 членїць; в порівнаню з чи- слом членів перед роком — 114.316 — зріст членів значний. Але се не є дійсне число членів соц.-дем. партїї, бо она опирає ся го- ловно на кружках, які числять далеко більше членів. Найбільше членів було у Віднї — 42.363, потім наступають Чехи з 39.763 німець- кими соц.-демократами, дальше Стирїя з 16.806 членами. Найслабшою є та партїя в Тиролї (3.531 чл.) і в Певедаруланїї (1.109 чл.). Зріст партійників у Віднї вносить за сїей рік 13.982. Податок партійний правїс в останнїм році 131.000 К, се є о 29.000 К більше чим в 1909 р.

Крїза, яку переживає соц.-дем. партія, витискає своє пятю головно на кружках. В 1908 р. числили ті кружки з міжнародними осередними союзами і чєско-славянськими товариствами 482.279 членів. В 1909 р. по відлудї чєских товариств остало 415.000 чле- нів, а в 1910 році се число зменшило ся на 400.565. Народностна борба відорвала соц.-демократам в останних роках коло 80.000 членів. Статистика за першїй пїврік 1911 ще не звана, але вже наперед можна сказати, що народностне заостренє ще більше підко- сило ряди німецьких соц.-демократів.

Сила соц.-дем. лежить в надмірнїй агїта- цїї, а головно в їх дневничарствї. Одноразо- вий наклад всіх соц.-дем. часописїй в Австрїї вносить 450.111. З того припадає на наклад німецьких часописїй 322.000 примірників. До факхових часописїй партійних належить: 7 тижневників, 5 двотижневників, 3 часописи, що появляють ся тричи місячно, 20 двїчи місячно і 16 раз на місяць. Партїйна прєса соц.-дем. в Австрїї обнямає крім того 6 днев- ників, 2 часописи, які появляють ся три рази в тижнї, 7 двїчи тижнево і 11 тижневників, а 1 двотижневник виходить для робїтницїв. Від останного вїзду зросло число дневни- ків о 4.

Се величезне число партійних органїв завдячуєть социалїста карности своїх членів, які обовязанї передплачувати бодай одну свою часопись.

— **Єгипетский просвітник.** До Відня прибув онодї по кількатижневнїм лїченю в Карльсба- дї єгипетский князь, Ахмед Фуад, сян Кеди- ва Ісмаїя-башї. Князь Фуад приєднав собі в Єгиптї голосне імя як основатель єгипетско- арабского унїверситета в Каїрі, якого був першим ректором, а рївночасно предсїдником адмінїстраційної ради. Своєю діяльнїстю для культурних цїлій хоче тепер розширити на творєнє висших шкїл на лад європейский. В сїї цїлі звернув ся до міністра загранич- них справ гр. Еренталя, який прирік єму під- помогу далекоюсяглих єго плянів. Згоджено ся на се, що пять або шість єгипетских уче- ників буде постїйно на висших студїях у Віднї. Князя Фуада опровадив потїм бурмистр др. Наймаєр, який порадив єму, щоби про- сьвітнїу організації розпочав від приготуваня народного шкільництва. Справу виховуваня молодежи Єгиптян подасть Наймаєр під нара- ди мїської ради.

— **Пєсьче мясо в реставрації.** З Сольногорода звїчають: Онодї відбула ся ту судова розпра- ва проти реставратора Ів. Еміка і єго жінки, обжалованих о се, що подавали пєсьче мясо гостям яко вєпровнїу, в наслідок чого багато осіб заслабло на тиф. Обом присудив суд по місяцевї тяжкої вязницї.

**Студент прав,** совїстний інструктор, глядає занятя, а передовїсїм лекції на селї за скромним винаго- родженєм. Зголошеня під: Poste restante «Т. Б.» п. Лука ad Самбір. (2-4)

**Студент прав,** вправний інструк- тор, пошукує якого небудь занятя, найрадше лекції на селї за відповідною винагородою. Зголошеня під: «Г. М.» Лука к. Самбора, poste restante. (2-4)

**Пошукує ся дяка.** Зголо- шеня слати на руки гр.кат. Уряду парох. в Тулуко- ковї, почта Заболотів. (4-5)

**Кураційний виноград** найкрасної і найшляхотнїйшої якостї, з вели- кими ягодами, солодкий, сьвіжо з пня 5 клгр. 2 К 90 с. — **ПЧІЛЬНИЙ МІД** найгарнїйшої яко- сти 5 клгр. 7 К.

L. Altney

Versecz 4, Ungarn.

(5-10)

Асекуруйте своє майко від огню

В „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиначї то добробїт цїлого народу.

дий Русин повинен асекуровати ся тїль- в рускїм товариствї взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тїльки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешєвшї оплати заобезпечєня селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорїчний чи- стий зиск своїм членам; на рік 1911 ви- носить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ одїнює та виплачує шко- ди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарїв на одїни- телїв.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські дїти.

Люди асекурованї в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товариствї взаїмного кредиту „Дністер“.

Власнї фонди „Дністра“ вносять з кїнцем 1910 року 3.052.250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечєня на житє у всіх догідних комбїнаціях (на дожитє, посмертнї капїтали, посаги, рентї).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитовї готївку, цїннї папери і векслї за дешевою опла- тою премїї.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечєнь „Дністер“ у Львовї, у власнїм домі ул. Руска ч. 20.

Розклад їзди залїзниць у Львовї.

Вїдїзд. Головний дворець. Приїзд

Table with 5 columns: рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows list various stations like Країв, Країв, Мшана, Рїпш, Підволочиска, Красне, Чернївцї, Чернївцї, Стаїслаєвї, Кодомїя, Стрїй, Лавочне, Пустомїтя, Самбір, Любїнь, Сянїя, Рави руска, В-лєць, Сокаль, Бруховичї, Бруховичї, Янів, Явор, Підгаїцї, Внїники, Стоїянів.

Вїдїзд. Підзамче. Приїзд.

Table with 5 columns: рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows list stations: Підволочиска, Красне, Підгаїцї, Внїники, Стоїянів.

Вїдїзд. Личаків. Приїзд.

Table with 5 columns: рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows list stations: Підгаїцї, Внїники.

\* поспїшний поїзд, поїзд поки що не їдить. А від 1/6 до 5/9. Б від 18/3 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. сьвята. В від 7/5 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. сьвята, Г від 1/6 до 31/8 щоденно. Д від 14/5 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. сьвята. Е лише в недїлі. З від 1/6 до 30/9 щоденно. К в суботї і недїлі. Л від 1/5 до 30/9 щоденно. Н від 1/6 до 31/8 в недїлі і сьвята. П від 10/5 до 30/9 щоденно.

